

U s n e s e n í

Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Lucie Trejbalové a soudců Mgr. Karolíny Tylové, LL. M a JUDr. Pavla Vacka v právní věci žalobkyně: **Ing. E.S.**, bytem ■■■, zastoupená JUDr. Vladimírem Kašparem, advokátem se sídlem Na Poříčí 116/5, 460 01 Liberec 2, proti žalovanému: **Krajský úřad Libereckého kraje**, se sídlem U Jezu 642/2a, 461 80 Liberec 2, za účasti: **Město Chrastava**, se sídlem náměstí 1. Máje, 463 31 Chrastava, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 6. 2014, sp. zn. OÚPSŘ 189/2014-330-rozh.,

t a k t o :

- I. **Žaloba proti rozhodnutí Krajského úřadu Libereckého kraje ze dne 19. 6. 2014, sp. zn. OÚPSŘ 189/2014-330-rozh., s e o d m í t á .**
- II. **Žádný z účastníků n e m á p r á v o na náhradu nákladů řízení.**
- III. **Osoba zúčastněná na řízení n e m á p r á v o na náhradu nákladů řízení.**
- IV. **Po právní moci tohoto usnesení bude žalobkyni k rukám jejího právního zástupce JUDr. Vladimíra Kašpara, advokáta se sídlem Na Poříčí 116/5, 460 01 Liberec 2, ve lhůtě 15 dnů vrácen soudní poplatek zaplacený za žalobu ve výši 3.000 Kč.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně podanou žalobou napadá nezákonnost shora označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobkyně a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Chrastava, odboru výstavby a územní správy (dále též jen „městský úřad“) ze dne 8. 4. 2014, sp. zn. Výst.2757/2012/Ja, čj. OVUS/940/2014/Ja. Daným prvostupňovým správním rozhodnutím bylo rozhodnuto o tom, že se nevydává rozhodnutí – nařízení odstranění stavby podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „stavební zákon“), a to stavby „garáže s opravnou a přístavbou“, která byla umístěna na st. p. č. ■■■ a ■■■, v k. ú. Chrastava I, obec Chrastava, a která byla odstraněna již 4. 6. 2013. Žalovaný odůvodnil, že v řízení o odstranění stavby vedeném podle § 129 odst. 1 písm. a) stavebního zákona je vždy předmětem řízení stavba, která existuje alespoň v době zahájení řízení. Je-li takové řízení zahájeno a v průběhu doby stavba přestala existovat, nelze pokračovat v projednávání věci. Městský úřad proto vydal rozhodnutí o tom, že se nevydává rozhodnutí – nařízení odstranění stavby, která v době zahájení řízení existovala, ale v průběhu doby zanikla. Městský úřad tak postupoval a rozhodl v souladu se zákonem.

Proti citovanému rozhodnutí podala žalobkyně včas žalobu. V ní obsáhle konstatovala průběh jednotlivých správních řízení, která byla vedena ohledně předmětné nemovitosti v důsledku jejího poškození povodní dne 7. 8. 2010. V rámci této části žaloby akcentovala především skutečnost, že dne 4. 6. 2013 byla její nemovitost – „garáž s opravnou a přístavbou“ – zbourána, a to na základě exekučního příkazu Městského úřadu Chrastava sp. zn. Výst. 2058/2013/Ja, čj. OVUS/2061/2013/Ja. Exekuční příkaz jí přitom nebyl nikdy doručen, ačkoliv správní orgány tvrdí, že nabyl právní moci. Ve vztahu k napadenému rozhodnutí žalobkyně uvedla, že správní orgány ve správním řízení nezákonně a nesprávně meritorně rozhodly o tom, že se nevydává rozhodnutí – nařízení odstranění stavby. Správní orgány svým nezákonným postupem a zásahem způsobily, že žalobkyně byla přímo zkrácena na svých právech vlastníka objektu, vznikla jí škoda na jejím majetku a byla porušena její práva jako účastníka řízení. Správní orgány prokazatelně věděly o tom, že od 4. 6. 2013 byl objekt ve vlastnictví žalobkyně zdemolován, a tím přestal existovat. Žalobkyně má za nesporné, že správní řízení bylo vedené z moci úřední, čemuž měl také odpovídat zákonný důvod pro zastavení řízení. V případě řízení zahájených z moci úřední musí správní orgán důvody pro jeho zastavení koncipovat jako obligatorní. Správní orgány pokračovaly v řízení, i když předmět řízení prokazatelně zanikl, a hledaly tak pouze cestu, jak zhojit nezákonný postup. Zastavením řízení by správní orgány fakticky potvrdily, že žalobkyni vznikla škoda způsobená nezákonným rozhodnutím vykonatelným bez ohledu na právní moc. Proto rozhodly tak, že se rozhodnutí nevydává, aby mohly v rozhodnutí odůvodnit, že vlastně postupovaly správně a v souladu se zákonem. Žalobkyně proto navrhuje, aby soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušil a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení.

Ve vyjádření k podané žalobě žalovaný po rekapitulaci obsahu správních řízení vedených ohledně „garáže s opravnou a přístavbou“ ve vlastnictví žalobkyně konstatoval, že neexistence předmětu řízení neumožňuje pokračování řízení jakýmkoliv směrem. Výrok rozhodnutí městského úřadu o tom, že se nařízení odstranění stavby nevydává, byl za daného skutkového a právního stavu věci jednoznačným řešením základní otázky řízení o odstranění stavby vedeného podle § 129 odst. 1 písm. a) stavebního zákona, které tak plně koresponduje s právními předpisy a se skutkovými a právními okolnostmi tohoto případu.

Soud z předloženého správního spisu ověřil tyto skutkové okolnosti věci.

Rozhodnutím ze dne 21. 3. 2013, sp. zn. Výst. 2757/2012/ Ja, čj. OVUS/1049/2013/Ja, městský úřad podle § 129 odst. 1 písm. a) stavebního zákona nařídil žalobkyni jako vlastníkově „garáže s opravnou a přístavbou“ na pozemku st. p. ■■■■, ■■■■ v k. ú. Chrastava I, obec Chrastava, ve veřejném zájmu odstranění stavby, která svým závadným stavem ohrožuje život a zdraví osob nebo zvířat, bezpečnost, životní prostředí, anebo majetek třetích osob.

K odvolání žalobkyně dne 3. 6. 2013 žalovaný prvostupňové rozhodnutí zrušil a věc vrátil městskému úřadu k novému projednání. Podle žalovaného v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí nebylo možné nařídit odstranění stavby pouze z hledisek uvedených v § 129 odst. 1 písm. h) stavebního zákona. Nedílnou součástí hodnocení věci a tedy nutnou součástí odůvodnění rozhodnutí musí být prokázání splnění podmínek uvedených v § 132 stavebního zákona. Toto v odůvodnění rozhodnutí městského úřadu chybělo, přičemž tuto vadu nebylo možné odstranit v odvolacím řízení.

Rozhodnutím městského úřadu ze dne 9. 12. 2013, sp. zn. Výst. 2757/2012/ Ja, čj. OVUS/ 2757/2013/Ja, bylo žalobkyni podle § 129 odst. 1 písm. a) stavebního zákona opětovně nařízeno odstranění předmětné stavby.

K odvolání žalobkyně žalovaný rozhodnutím ze dne 27. 2. 2014 opět prvostupňově rozhodnutí zrušil a věc vrátil městskému úřadu k novému projednání, když dospěl k závěru, že neexistuje-li stavba, již se týká řízení vedené z moci úřední, protože v průběhu doby zanikla, a to bez ohledu na okolnosti spojené se svým zánikem, platí, že již nelze objektivně o neexistující stavbě meritorně rozhodovat. V takovém případě orgán veřejné moci, který vede z úřední moci řízení o odstranění stavby, která již zanikla, ukončí řízení, s ohledem na aktuální judikaturu správních soudů o ukončení řízení, rozhodnutím s výrokem, že se rozhodnutí o odstranění stavby nenařizuje.

Následně městský úřad dne 8. 4. 2014, pod sp. zn. Výst.2757/2012/Ja, čj. OVUS/940/2014/Ja, rozhodl tak, že se nevydává rozhodnutí – nařízení odstranění stavby. Toto prvostupňové rozhodnutí bylo potvrzeno nyní napadeným rozhodnutím žalovaného.

Soud má na základě zjištění získaných z obsahu správního spisu, jakož i ze souhlasných tvrzení žalobkyně a žalovaného, za zřejmé, že dne 4. 6. 2013 došlo k odstranění stavby „garáže s opravnou a přístavbou“, když rozhodnutí městského úřadu, které odstranění stavby nařizovalo, bylo následně zrušeno a nové rozhodování o odstranění stavby probíhalo v době, kdy stavba již odstraněna byla, tedy v době, kdy již odpadl důvod řízení.

Pro posouzení věci je rozhodné, že v souzené věci šlo o řízení zahajované na základě zjištění učiněných městským úřadem z úřední moci. To znamená, že je plně v dispozici správního orgánu, zda takové řízení zahájí či nikoliv. Zahájí-li je proto s cílem uložit účastníku takového řízení nějakou povinnost, odejmout nějaké právo apod., tak jako tomu bylo původně v daném případě, přičemž v průběhu dalšího řízení dojde k závěru, že podmínky pro uložení původně zamýšlených povinností splněny nejsou, pak mu také nic nebrání v tom, aby řízení zastavil. Vzhledem k tomu, že stavební zákon nenabízí vhodný nástroj pro takovou situaci, nabízí se postupovat podle § 66 odst. 2 správního řádu, podle kterého řízení vedené z moci úřední správní orgán usnesením zastaví, jestliže zjistí, že u některého správního orgánu již před zahájením tohoto řízení bylo zahájeno řízení v téže věci, nebo jestliže v řízení, ve kterém nemohou pokračovat právní nástupci, odpadl jeho důvod, zejména jestliže účastník zemřel nebo zanikl, anebo zanikla věc nebo právo, jehož se řízení týká. Toto usnesení se pouze poznamená do spisu.

Soud v souzené věci nevidí důvod pro aplikaci závěrů recentní judikatury, která po stavebních úřadech požaduje, aby o zastavení řízení bylo rozhodováno meritorním rozhodnutím z důvodu zachování procesních práv účastníků řízení. Je třeba si povšimnout, že zmíněný závěr byl učiněn soudy ve skutkově odlišných případech, než je ten, o kterém je nyní rozhodováno.

Tak v případě rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2011, čj. 5 As 30/2011-93, (dostupný na www.nssoud.cz) šlo o řízení o odstranění stavby – kanalizační přípojky (přepad ze septiku), přičemž v návaznosti na zahájení tohoto řízení osoba zúčastněná

na řízení podala žádost o dodatečné povolení stavby, na základě které stavební úřad dospěl k závěru, že stavba kanalizační přípojky je stavbou povolenou, a proto řízení podle § 66 odst. 2 správního řádu zastavil. O tomto skutkovém stavu Nejvyšší správní soud uvážil, že stavební úřad měl „...meritorně rozhodnout (§ 67 správního řádu), neboť ani stavební zákon ani správní řád mu neumožňují řízení o odstranění stavby zastavit v případě, kdy stavební úřad shledá, že nejde o stavbu postavenou bez či v rozporu se stavebním povolením. Vydání rozhodnutí ve věci nebrání ani ta skutečnost, že dikce § 129 stavebního zákona neupravuje, jakým způsobem řízení o odstranění stavby ukončit, pokud stavební úřad v průběhu řízení zjistí, že nebyly dány důvody pro jeho zahájení. Prikazuje-li stavební zákon úřadu nařídít odstranění stavby prováděné nebo provedené bez rozhodnutí nebo opatření stavebního úřadu anebo v rozporu s ním, lze dovodit, že pokud dospěje stavební úřad k závěru opačnému, a to že se nejedná o „černou“ stavbu, je oprávněn učinit výrok, kterým odstranění stavby nenařídí. Proti takovému rozhodnutí by bylo odvolání účastníků řízení přípustné.“

K citovanému závěru se přimkl Nejvyšší správní soud i ve svém rozsudku ze dne 26. 8. 2013, čj. 8 As 76/2012-35 (dostupný na www.nssoud.cz), kde šlo o stavbu plotu, kdy za podstatu věci Nejvyšší správní soud označil dlouhodobý spor mezi žalobci a vlastníky sousedního pozemku o určení hranice mezi jejich sousedícími pozemky, neboť umístění oplocení má nepochybně zásadní význam pro faktické poměry v území. Nejvyšší správní soud konstatoval, že *postup podle § 66 odst. 2 správního řádu je přípustný tehdy, pokud v řízení nastanou skutečnosti objektivního charakteru, v důsledku kterých nelze v řízení dále pokračovat. Jestliže je správní orgán oprávněn z úřední činnosti zahájit správní řízení, musí mít rovněž možnost takové řízení zastavit. Společným rysem těchto předpokladů je, že v jejich důsledku nemohou utrpět práva účastníků řízení. Proto není třeba, aby byl k dispozici opravný prostředek proti takovému usnesení... pokud by mohl stavební úřad zastavit za této situace řízení o odstranění stavby usnesením podle § 66 odst. 2 správního řádu, nejenže by účastníkům upřel právo podat proti rozhodnutí opravný prostředek, ale rovněž by neměl povinnost jim takové usnesení doručit. Takový postup by byl nepochybně v rozporu s požadavkem předvídatelnosti rozhodování správního orgánu a rovněž by tím stavební úřad zabránil účastníkům řízení uplatnit v řízení své stanovisko.*

Závěry Nejvyššího správního soudu byly rozhodné i pro rozhodování zdejšího soudu v jeho rozsudku ze dne 11. 2. 2014, čj. 59 A 69/2013-36, kde se jednalo odstranění nepovolených terénních úprav a provedení zabezpečovacích prací (zabezpečení sesuvu půdního pokryvu gabionovou zdí a doplnění svahu zeminou). Správní orgány jednaly jako s účastníkem řízení s tehdejší žalobkyní, protože její pozemek a dům sousedí s nemovitostmi stavebníků, a žalobkyně v tomto řízení vznášela argumenty na podporu uložení povinnosti odstranit provedené terénní úpravy, kterými bylo zasaženo i do jejího pozemku. Správní orgány však dospěly k závěru, že u samovolného sesutí zeminy nelze hovořit o nepovolené činnosti v území a následný úklid sesuté zeminy za účelem ochrany majetku a odstranění způsobených škod také nebylo možno označit za nepovolenou terénní úpravu. Proto bylo řízení o odstranění stavby v odvolacím řízení podle § 90 odst. 4 správního řádu zastaveno. Daný skutkový stav zdejší soud posoudil tak, že „...měl-li žalovaný za to, že nebyly vůbec dány podmínky pro zahájení řízení dle § 129 stavebního zákona, resp. pro vydání rozhodnutí o nařízení zabezpečovacích prací dle § 135 stavebního zákona, zabýval se meritem věci, čemuž ovšem nekoresponduje jím vydané procesní rozhodnutí dle § 90 odst. 4 správního řádu, neboť v řízení žalovaný nezjistil skutečnost, která by odůvodňovala takový postup. Tento

postup žalovaného měl za následek i to, že žalobní námitky žalobkyně směřovala nikoli proti zastavení řízení, ale proti vlastním skutkovým zjištěním a právnímu posouzení podmínek dle § 129 a § 135 stavebního zákona.“

V souzené věci však soud nenalezl potřebu chránit procesní práva jiných účastníků řízení, kteří by procesním rozhodnutím o zastavení řízení podle § 66 odst. 2 správního řádu byli negativně dotčeni. Je proto názoru, že postup podle § 66 odst. 2 správního řádu by byl zcela na místě.

Tento závěr však nemá vliv na hodnocení věcné správnosti a zákonnosti napadeného rozhodnutí, neboť správní orgány zvolily vyšší formu rozhodnutí tam, kde postačovalo vydání rozhodnutí procesního. Soud proto neshledává důvod pro to, aby napadené rozhodnutí rušil, neboť jak rozhodnutí o tom, že se nevydává rozhodnutí – nařízení odstranění stavby, tak i případné usnesení o zastavení řízení podle § 66 odst. 2 správního řádu, plní totožný účel.

Procesní ztotožnění těchto forem rozhodnutí má však vliv na posouzení podmínek řízení, neboť v této souvislosti bylo třeba odpovědět na otázku, zda je možno proti takovému rozhodnutí (usnesení) úspěšně brojit správní žalobou, tedy zda žalobkyně má právo touto formou nechat daný úkon přezkoumat.

V daném případě je sice napadený úkon správního orgánu formálně meritorním rozhodnutím, materiálně se však nejedná o rozhodnutí ve smyslu legislativní zkratky § 65 odst. 1 s. ř. s., neboť se takovým úkonem nezakládají, nemění, neruší ani závazně neurčují práva nebo povinnosti. Přezkoumávaný úkon žalovaného (rozhodnutí o tom se nevydává rozhodnutí – nařízení odstranění stavby), proto nelze považovat za rozhodnutí přezkoumatelné ve správním soudnictví, neboť samo o sobě nemá za následek zásah do hmotných práv žalobkyně a tedy nemá bez dalšího účinky ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. Z napadeného rozhodnutí totiž nevyplývají pro žalobkyni bezprostředně žádná práva či povinnosti.

Vzhledem k tomu nezbylo, než žalobu žalobkyně proti rozhodnutí žalovaného z výše uvedených důvodů odmítnout podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. ve spojení s § 68 písm. e) s. ř. s. a § 70 písm. a) s. ř. s., neboť se nejedná o rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s.

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 3 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť podle cit. Ustanovení žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

Ve vztahu k osobě zúčastněné na řízení pak bylo rozhodnuto v souladu s § 60 odst. 5 s. ř. s. tak, že nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť osoba zúčastněná na řízení má právo na náhradu pouze těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil; případně jí soud může z důvodů zvláštního zřetele hodných na návrh přiznat i náhradu dalších nákladů řízení. V daném případě však zdejší soud osobě zúčastněné na řízení splnění žádné povinnosti, v souvislosti s níž by jí vznikly náklady, neuložil.

V souvislosti s podanou žalobou žalobkyně uhradila soudní poplatek ve výši 3.000 Kč. Podle § 10 odst. 3 věta druhá zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, byl-li návrh na zahájení řízení před prvním jednáním odmítnut, soud vrátí z účtu soudu zaplacený poplatek. Soud proto rozhodl i o vrácení soudního poplatku zaplaceného za žalobu, a to ve lhůtě 15 dnů od právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Liberci dne 30. dubna 2015

Mgr. Lucie Trejbalová,
předseda senátu